

הודעה על פטור בתנאים מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן – החוק), אני מודיעה כי ביום כ"ד בתשרי התשס"ט (23 באוקטובר 2008), החלטתי לפטור בתנאים את הצדדים להסדר מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדרים כובלים שפרטיהם כלהלן:

מס'	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס/השירות
6511	העמותה לקידום הפנימיות הטיפוליות והשיקומיות בישראל	ניהול מו"מ משותף	פנימיות
כל הפנימיות החברות בעמותה			

פטור זה ניתן בתנאים ולפיהם, בין השאר, העמותה תסכים לייצג, לעניין המשא והמתן נשוא החלטתי זו, באופן שווה, כל פנימיה שהיא בעלת רישוי כדון לצורך הענקת שירותים למשרד הרווחה, בלא אבחנה בין פנימיות החברות בה ושאינן חברות בה. כל פנימיה תהא חופשית, לכוון האם היא מיוצגת על ידי העמותה אם לא, והאם לפעול בהתאם להסכמות שהושגו בין העמותה לבין משרד הרווחה; הפנימיות, באמצעות העמותה או בכל אופן אחר, לא ינהלו משא ומתן משותף עם משרד הרווחה בעניינים החורגים מהתחום שאושר בפטור זה; הפנימיות לא יעבירו ביניהן מידע בדבר נתונים מסחריים, ולא יעבירו מידע כאמור לעמותה.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק, נתונה החלטה זו לערר לפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שעליו ניתן הפטור.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור מס' 6511, במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

ז' באדר התשס"ט (3 במרס 2009)
(חמ 41-3)

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

הודעה על פטור בתנאים מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן – החוק), אני מודיעה כי ביום כ"ז בחשוון התשס"ט (25 בנובמבר 2008), החלטתי לפטור בתנאים את הצדדים להסדר מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדרים כובלים שפרטיהם כלהלן:

מס'	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס/השירות
7092	רפאל מערכות לחימה מתקדמות בע"מ התעשייה האווירית לישראל בע"מ	מיום משותף	תעשייה צבאית

פטור זה ניתן בתנאים ולפיהם, בין השאר, הפטור מוענק לשיתוף פעולה בין הצדדים במסגרת החברה המשותפת בלבד וכל פעילות הנוגעת לניהול המיום המשותף תתבצע באמצעות החברה המשותפת בלבד. החברה המשותפת לא תעסוק, בכל פעילות שאינה נוגעת ישירות למיום נשוא החלטה זו. הצדדים לא ישנו את תחומי פעילותה של החברה אלא באישור הממונה. בהתנהלות החברה המשותפת, לרבות בישיבותיה, הצדדים לא ישתפו פעולה אלא בנושא המיום כפי שהוגדר ונחתם בהסכם, ונציגיהם לא יחליפו מידע אלא בנושא זה וככל שהדבר חיוני לביצוע תפקידם על פיו.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק, נתונה החלטה זו לערר לפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שעליו ניתן הפטור.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור מס' 7092, במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

ז' באדר התשס"ט (3 במרס 2009)
(חמ 41-3)

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התש"ס, עמ' 113.

רשות ההגבלים העסקיים

הודעה על פטור בתנאים מאישור הסדר כובל לפי חוק

ההגבלים העסקיים התשמ"ח – 1988

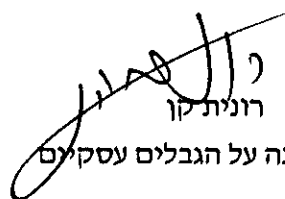
בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988¹ (להלן – החוק), אני מודיעה כי ביום כ"ז בחשון התשס"ט (25 בנובמבר 2008) החלטתי לפטור בתנאים את הצדדים להסדר מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדרים כובלים שפרטיהם כלהלן:

מספר	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס / שרות
7092	רפאל מערכות לחימה מתקדמות בע"מ התעשייה האווירית לישראל בע"מ	מיזם משותף	תעשייה צבאית

פטור זה ניתן בתנאים לפיהם, בין היתר, הפטור מוענק לשיתוף פעולה בין הצדדים במסגרת החברה המשותפת בלבד וכל פעילות הנוגעת לניהול המיזם המשותף תתבצע באמצעות החברה המשותפת בלבד. החברה המשותפת לא תעסוק, בכל פעילות שאינה נוגעת ישירות למיזם נשוא החלטה זו. הצדדים לא ישנו את תחומי פעילותה של החברה אלא באישור הממונה. בהתנהלות החברה המשותפת, לרבות בישיבותיה, הצדדים לא ישתפו פעולה אלא בנושא המיזם כפי שהוגדר ונתחם בהסכם, ונציגיהם לא יחליפו מידע אלא בנושא זה וככל שהדבר חיוני לביצוע תפקידם על פיו.

בהתאם לסעיף 15 (א) לחוק, נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שעליו ניתן הפטור.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיקי פטור מס' 7092 במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רחוב כנפי נשרים 22, ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

רונית קון
הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ז' אדר תשס"ט
3 במרץ, 2009

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התשי"ס, עמ' 113.

רשות ההגבלים העסקיים

ירושלים, כ"ז חשוון, תשס"ט

25 נובמבר, 2008

פטור : 7092

בפקס : 04-8794224

בפקס : 03-9353882

לכבוד

התעשייה האווירית לישראל בע"מ

נמל התעופה בן גוריון

לוד 70100

לכבוד

רפאל מערכות לחימה מתקדמות בע"מ

ת.ד. 2250

חיפה 31021

הנדון : החלטה בעניין פטור מאישור הסדר כובל בין : רפאל מערכות לחימה
מתקדמות בע"מ - התעשייה האווירית לישראל בע"מ

הנני מתכבדת להעביר אליכם את החלטת הממונה על הגבלים עסקיים, לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח - 1988, בדבר מתן פטור מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר כובל שבין הצדדים בנדון.

בכבוד רב ובברכה,

צפורה נחמני, עו"ד

רשמת הגבלים עסקיים

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור מאישור בית הדין להסדר כובל

הסכם בין רפא"ל לבין התעשייה האווירית בע"מ

1. פתח דבר

לפני בקשה למתן פטור מהסדר כובל להסכם בין רפא"ל, רשות לפיתוח אמצעי לחימה בע"מ (להלן – "רפא"ל") לבין התעשייה האווירית לישראל בע"מ (להלן "תע"א" ו"הצדדים", בהתאמה) שעניינו הקמת תאגיד משותף לפעילות בתחום המיקרו-ליווינים.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיוזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, כי הן אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו - הכל בכפוף לתנאים שיפורטו להלן. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק, כמפורט להלן.

2. ההסכם

2.1 הצדדים להסכם

תע"א היא חברה ממשלתית העוסקת, בעצמה ובאמצעות חברות בנות, בפיתוח, ייצור, שיווק והפעלה של קשת רחבה של מוצרים בתחום הצבאי, בהם מערכות מטוסים ללא טייס, מערכות מודיעין, מכ"מ ותקשורת, לוחמה אלקטרונית, מערכות תקשורת, מערכות שליטה פיקוד ובקרה, וכן בתחזוקה ובהשבחה של מטוסים ומסוקים צבאיים. כמו כן, עוסקת תע"א בפיתוח וייצור מטוסים אזרחיים, בתחזוקה והשבחה של מטוסים ובפיתוח טכנולוגיות חלל ובכלל זה פיתוח לוויינים, ייצורם ושיווקם.

רפא"ל היא חברה ממשלתית העוסקת בפיתוח, ייצור, שיווק והפעלה של קשת רחבה של מוצרים בתחום הצבאי ובכלל זה מערכות לחימה מתקדמות ובהן טילים מונחים, כלי טיס, מערכות אלקטרו-אופטיות, מערכות וציוד הגנה, תקשורת ולוחמה אלקטרונית. רפא"ל מפתחת תת-מערכות לשימוש בלוויינים, אולם אינה מפתחת או מייצרת לוויינים.

2.2 רקע כללי ותיאור ההסכם

על פי ההסכם שבמוקד הבקשה, יקימו הצדדים חברה משותפת בבעלות שווה (להלן – "החברה") שבאמצעותה ירכזו את פעילותן בתחום המיקרו-לוויינים. על פי המוסכם, תעסוק החברה בשיווק, מכירה, ניהול פרויקטים והנדסת מערכות של מיקרו-לוויינים, ובכלל זה לווייני תצפית, לשם ביצוע פרויקטים בתחום המיקרו-לוויינים עבור לקוחות בארץ ובעולם. החברה תזמין אצל הצדדים תכולות

רשות ההגבלים העסקיים

מחקר, פיתוח, ייצור, תחזוקה תפעול ושירות של מיקרו-לוויינים בקשר עם פרויקטים בארץ ובח"ל. החברה המשותפת תיטול גם חלק בפעילות פרויקט "יונוס", המשותף למשרד המדע בישראל, הסוכנות הישראלית לחקר החלל (סליה) וסוכנות החלל הצרפתית (CNES) שעניינה פיתוח מיקרו-לוויינים לצרכי משימות מדעיות וטכנולוגיות.

ההסכם קובע, כי הצדדים לא יפעלו בתחום המיקרו-לוויינים אלא באמצעות התאגיד המשותף. עוד נקבע בהסכם, כי רפא"ל תימנע מלפעול בתחום מערכות לוויין מלאות, עם או בלי תחנות קרקע, למעט במסגרת החברה המשותפת. תנייה מקבילה לא הוחלה על תע"א. עוד קובע ההסכם, כי צד להסכם, שפרש ממנו, מכר את אחזקותיו בחברה המשותפת או הביא לפירוקה, ימשיך להיות כפוף להתחייבותו שלא לפעול בתחומי ההסכם משך ארבע שנים מיום צאתו מהפרויקט.

ההסכם אינו מגביל מי מהצדדים בכל הנוגע לפעילות קיימת בתחומי מערכות ומכלולים ללוויינים ולמיקרו-לוויינים, למעט בשיתופי פעולה עם צדדים שלישיים, המתחרים בחברה המשותפת בפרויקטים מסוימים.

באשר לידע משותף, קובע ההסכם, כי ידע שיפותח על שני הצדדים בעבודת צוות על בסיס ידע קודם של אחד מהם יהיה בבעלות הצד שהינו הבעלים של הידע המקורי. במהלך הפעילות המשותפת ידע זה ישמש לשני הצדדים ובתום ההסכם יעבור כל הידע שפותח כאמור לצד שהינו הבעלים של הידע המקורי, מבלי שיוותר לצד השני עותק כלשהו מהידע. כאשר לחברה יינתן רשיון שימוש בלעדי ומשוחרר מתמלוגים בידע, וכי כל צד יוכל לנהוג בידע מנהג בעלים. הוראות דומות נקבעו לעניין ידע שפותח על ידי אחד הצדדים על בסיס ידע קודם של הצד האחר. גם במקרה זה יעבור הידע, בסיכומו של דבר לצד המחזיק בידע הקודם.

3. ההשפעה על התחרות

- 3.1 מיקרו-לוויינים הם אחיהם הקטנים, בגיל ובמשקל, של הלוויינים המוכרים לנו כיום. משקלו של מיקרו-לוויין לא יעלה על 120 ק"ג, מסלול הטיסה שלו נמוך יחסית ללוויין רגיל, משך חייו קצר יותר והעלויות הכרוכות בו זולות משמעותית מאשר בלוויין רגיל.
- 3.2 בבקשת הפטור, הסבירו הצדדים, כי תחום המיקרו-לוויינים נבדל מתחום הלוויינים ומהווה למעשה שוק נפרד, זאת נוכח השימושים השונים שנעשים בלוויינים ובמיקרו לוויינים, קיומם של פערי מחירים משמעותיים, והשוני הרלוונטי באופן שיגור המתקן (מיקרו לוויינים משוגרים ממטוס או רקטה ולא ממשגר מיוחד).
- 3.3 כמפורט במכתבו של מנכ"ל משרד המדע, התרבות והספורט, ד"ר יואב רוזן, עשויים המיקרו-לוויינים לשמש בעתיד בקשת רחבה של יישומים אזרחיים כדוגמת פיתוח ושימור סביבתי,

רשות ההגבלים העסקיים

איתור זיהומים, לרבות במקווי מים ובאטמוספירה, מניעת מדבור וחקלאות מדויקת. בנוסף, מיקרו-לוויינים צפויים למלא תפקידים גם במישור הפעילות הצבאית.

3.4 על פי המפורט בבקשת הפטור, תחום המיקרו-לוויינים מצוי עדיין בשלבי התהוות, ועל פי הנתונים שבידינו, בעת הנוכחית טרם הושלם ייצורו של מוצר מסוג זה. מספר חברות ברחבי העולם פועלות לפיתוח המוצר, אולם יעד זה טרם הושג וכיום אין בנמצא מוצר סופי העומד למכירה וממלא אין בנמצא עדיין ספקים וצרכנים בפועל של מוצר זה.

3.5 כמפורט בהרחבה בהמשך, בעת בחינת ההסכם המשותף נדרשתי לאפשרות פגיעה בתחרות כתוצאה מן ההסכם במספר היבטים: הגבלת יכולתם של הצדדים להתחרות זה בזה בתחום המיקרו-לוויינים, הגבלת יכולתה של רפא"ל לפעול באופן עצמאי בתחום הלוויינים כולו, למעט פעילות המבוצעת על ידיה בתחום זה ערב ההסכם, הגבלת המיזם המשותף ממכירת מיקרו-לוויינים לשימושי תצפית במדינות שבהן התעשייה האווירית מוכרת לווייני תצפית "רגילים". בהיבט רחב יותר נדרשתי לחשש שמא ההסכם המשותף "יזלוג" לתחומי פעילות אחרים של הורי המיזם ויפגע בתחרות ביניהם.

3.6 במקביל, מצביעים הצדדים על היעילויות הנובעות מן המיזם המשותף. כמתואר בבקשה, וכעולה ממכתבי מנכ"ל משרד הבטחון ומנכ"ל משרד המדע התרבות והספורט, אשר הביעו תמיכתם בשיתוף הפעולה, ההשקעה הכספית הנדרשת לפיתוח הפרויקט היא גדולה ושיתוף הפעולה ימנע כפילויות בהשקעות בתשתית, במחקר, בתכנון, בייצור וכיו"ב.

3.7 יתר על כן, כעולה מן הבקשה ומעמדות משרדי הממשלה, לשתי החברות ידע, טכנולוגיות ונסיון משלימים. לתע"א מומחיות ייחודית בישראל בתחומי לוויינות וחקר החלל, בעוד שלרפא"ל יכולות משלימות בתחום הטילאות והמערכות הממוזערות, על נגזרותיהן.

סכנת הזליגה במיזמים משותפים

3.8 בצד היתרונות הגלומים בו, מיזם משותף מעמיד את הצדדים לו בקרבה מתמדת ובשותפות הדוקה לדרך פעולה עסקית, העלולה להקהות את היריבות ביניהם גם בתחומים אחרים.¹ ככלל, ככל שמשקלו של המיזם המשותף בכלל עסקיהם של הצדדים לו כבד יותר, ותחום

¹ ר' הי"ע (ז-ס) 465/96 דטה קאר בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים ואח', דינים מחוזי כו(6), 146; ערר 1/97 איסכור שירותי פלדות בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים, דינים מחוזי, ל"ב (1) 64; החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים בעניין אנרגיית המזרח התיכון, לעיל; קביעת הממונה בדבר הסדר כובל בין חברות הדלק "דלק" ו"סונול" לשיווק משותף של מערכת "דלקן 2000", 1997, הגבלים עסקיים 3001363.

רשות ההגבלים העסקיים

עיסוקו קרוב יותר לתחום התחרות שביניהם, מתחזק החשש לצינון התמריץ שלהם להתחרות זה בזה בעסקיהם האחרים.²

3.9 בבקשתם הצביעו הצדדים על עלויות גבוהות של פיתוח הידע והתשתיות הנדרשות לייצור מיקרו-לוויינים. לשיטת הצדדים, שיתוף הפעולה נשוא ההסכם יביא להוזלת העלויות ולקיצור לוחות הזמנים להעמדת המוצרים לשימוש המדינה, לצרכים צבאיים ואזרחיים. יתר על כן, שיתוף הפעולה עשוי להיטיב את מצבן של שתי החברות בתחרות בשווקים העולמיים, שבה משתתפות חברות ענק.

3.10 עצמת החשש לצינון התחרות בין הצדדים למיזם הנוכחי מופחתת במידה רבה בשל הנתח המוגבל שפרויקט זה צפוי לתפוס בעסקי הצדדים לו, וההיקף המצומצם של שיתופי הפעולה ביניהם עד כה. על פי ההערכה, צפוי המיזם הנוכחי לתפוס נתח זעיר ממכלול פעילות כל אחד מהצדדים.

3.11 על פי נתוני הצדדים, כיום לא מתנהלים מיזמים משותפים בין רפא"ל ותע"א, והיחסים המסחריים ביניהם מתרכזים ברכישת שירותים או מוצרים במסגרת קבלנות משנה בפרויקטים שונים, מבלי שיש בכך העברת אינפורמציה עסקית, יצירת אינטרס עסקי משותף או שותפות במועצת מנהלים או הנהלה משותפת. לפיכך, גם בהיבט הרחב יותר של משקל המצטבר של שיתופי הפעולה בין הצדדים אין מתעורר חשש לצינון התחרות בין הצדדים למיזם.

"שולחן משותף"

3.12 חשש נוסף המאפיין מיזמים משותפים בין מתחרים נוגע ל"שולחן המשותף", דהיינו לשיבה המשותפת של נציגי הצדדים באורגנים השונים של החברה המשותפת. ככלל, הקרבה והעניין המשותפים מעוררים חשש ליצירת ערוץ הידברות בין הצדדים ולחילופי מידע שיהיה בהם כדי לפגוע בתחרות בין הצדדים המתחרים ובין מי מהם לבין צדדים שלישיים. התנאים המפורטים בסופה של החלטה זו נועדו להפסת חשש זה.

תניות הגבלת התחרות

3.13 כאמור בראשית הדברים, ההסכם בין הצדדים כולל מספר תניות המגבילות את יכולתם של הצדדים להתחרות. ראשון לתנאים אלה הוא איסור, הכפוף לחריגים, על פעולת מי מהצדדים בתחומי המיזם המשותף שלא באמצעות החברה המשותפת. תכליתה של הוראה זו להגן על

² החלטת הממונה בדבר אי מתן פטור למיזם ים תטיס – גרנית הכרמל, 2000, הגבלים עסקיים 338959; הי"ע 465/95 דטח-קאר נ' הממונה על הגבלים עסקיים, 1996 הגבלים עסקיים 3001542.

רשות ההגבלים העסקיים

הצדדים הנוטלים על עצמם להשקיע ממרצם ומהונם במיזם המשותף והיא נתפסת פעמים רבות כתנאי בלעדיו אין לעצם קיומו של המיזם המשותף. מטעם זה נכללו תניות מסוג זה גם בפטור הסוג הקבוע בכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים), תשס"ו – 2006 (בכפוף להתקיימות התנאים המפורטים בכללים, ולתקופות זמן מוגבלות) והגיון הדברים יפה אף בענייננו.

3.14 מעבר לכך, כולל ההסכם שתי מגבלות נוספות, החלות על החברה המשותפת ועל רפא"ל.

(1) החברה המשותפת לא תמכור לווייני תצפית במספר מדינות שבהן יש לתע"א פעילות שיווק מתמשכת, אלא אם לקוח באחת המדינות דורש מיקרו-לוויין המיוצר על ידי החברה המשותפת, ואז תיעשה פעילות השיווק באישור ובתיאום עם תע"א. ביחס למכירת מיקרו-לוויינים שאינם משמשים לתצפית לאותן מדינות, ייעשה הדבר על ידי החברה המשותפת באישור ובתיאום עם תע"א (ס' 2.5 להסכם).

(2) רפא"ל תוגבל מפעילות בתחום הלוויינים. רפא"ל לא תפעל בפיתוח, ייצור או שיווק של לוויינים, הגבלה זו אינה חלה על פעילות בתחום תת מערכות ומוצרים ללוויינים ומיקרו-לוויינים.

3.15 בדיקת ההוראות העלתה כי קיים צידוק מסחרי לקיומן של מגבלות אלה וכי בהתחשב במכלול הנסיבות תניות אלה מבטיחות את קיומו של המיזם, הפרו-תחרותי בעיקרו. ביסודן של התניות עומד הידע הרב הקיים בתע"א בתחום הלוויינות, בעוד שלרפא"ל אין כיום פעילות בתחום הלוויינות. ידע זה, הרלוונטי במידה רבה לפיתוח מיקרו-לוויינים, עלול לזלוג במהלך העבודה המשותפת לרפא"ל. מגבלות אלה נתפסות אפוא כהגנה על האינטרסים העסקיים של תע"א, שבלעדיהן לא תיכנס לפעילות משותפת בתחום.

3.16 בהקשר זה יודגש, כי לרפא"ל אין פעילות עצמאית בתחום הלוויינים וכי אינה מתכוונת להיכנס לפעילות בתחום זה בעתיד, כניסה הכרוכה בהשקעה כלכלית מסיבית, ומוכוונת על ידי גורמי הממשלה, שהיא בעלת המניות של החברה. משכך אין היבטים אופקיים לשיתוף הפעולה אף אם המיזם המשותף לא ייצא לדרך. בנסיבות העניין מקהה נימוק זה עוד יותר את עוקצן של תניות אי התחרות.

3.17 יחד עם זאת, ובהתחשב בעובדה שתניות אי התחרות לא הוגבלו בזמן, אני רואה לנכון להגביל את תחולת הפטור בכל הנוגע לתניית איסור התחרות על רפא"ל (ר' ס' 3.14(2) לעיל) לתקופה של ארבע שנים מיום פירוק החברה המשותפת, בהתאם למנגנון הקבוע בס' 12 להסכם.

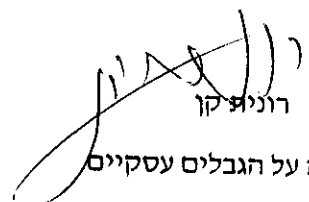
רשות ההגבלים העסקיים

4. סוף דבר ותנאים

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ולהעניק את הפטור המבוקש בכפוף לתנאים הבאים:

- (1) פטור זה מוענק לשיתוף פעולה בין הצדדים במסגרת החברה המשותפת בלבד. כל פעילות הנוגעת לניהול המיזם המשותף תתבצע באמצעות החברה המשותפת בלבד.
- (2) החברה המשותפת לא תעסוק, במישרין או בעקיפין, בכל פעילות שאינה נוגעת ישירות למיזם נשוא החלטה זו. הצדדים לא ישנו את תחומי פעילותה של החברה אלא באישור הממונה.
- (3) בהתנהלות החברה המשותפת, לרבות בישיבותיה, יחולו הכללים הבאים:
 - (א) הצדדים לא ישתפו פעולה אלא בנושא המיזם, כפי שהוגדר ונתחם בהסכם, ונציגיהם לא יחליפו מידע אלא בנושא זה וככל שהדבר חיוני לביצוע תפקידם על פיו. חילופי מידע יתועדו על ידי הנותן והמקבל בציון מטרת ההעברה;
 - (ב) בין הצדדים לא יועבר מידע בתחום המיזם המשותף שעניינו עלויות, מכירות, רווחיות או תמחור של מוצר ממוצריהם שאינו נוגע במישרין למיזם המשותף או הכרחי לקידומו. העברות של מידע כאמור המותרות על-פי סעיף קטן זה תתועדנה;
 - (ג) בישיבות החברה המשותפת לא יידונו עניינים שאינם נוגעים למיזם המשותף באופן ברור וישיר ולא יועבר מידע בתחומים אחרים;
 - (ד) דיוני ישיבות של החברה המשותפת יתועדו בפרוטוקול מפורט ומלא, החתום על ידי יושב ראש הישיבה. לבקשת הממונה על ההגבלים העסקיים ימציא כל אחד מן הצדדים להסכם את הפרוטוקול האמור לעיון הממונה.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים וכל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל.

רונִי תִּקֻּן
הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ז חשוון, תשס"ט

25 נובמבר, 2008

רשות ההגבלים העסקיים

הועדה לפטורים ולמיזוגים
החלטות

מועד ההתייעצות הטלפונית : 25.11.08

מניעות: רונית קן מנועה בפטור 7494 : די.בי.אס שירותי לוויין (1998) בע"מ - פרומותאוס בע"מ

בקשות מיזוג

בפני חברי הועדה הוצגו בקשות המיזוג וחוות דעת של המחלקה הכלכלית בבקשות כלהלן:

מס' תיק	הצדדים למיזוג	כלכלן
7540	גטר-טק בע"מ גטר גרפיקס בע"מ ארזה בע"מ	רועי רוזנברג
7551	adidas international B.V לייף ספורט בע"מ	אליאס עזאם
7552	גיי ישראל מכרזים מסחריים בע"מ אירוס הגלבוט בע"מ	אריה שטרן
7553	ישרס חברה להשקעות בע"מ אוסף השקעות ופתוח בע"מ	אריה שטרן
7557	קרדן ישראל בע"מ אוסף נכסי אמד בע"מ	אריה שטרן

החלטה

חברי הועדה ממליצים לאשר את כל בקשות המיזוג הנ"ל כאמור בחוות הדעת הכלכליות

בקשת פטור

בפני חברי הועדה הוצגו בקשות הפטור וטיוטא של החלטות הממונה בבקשות כלהלן:

רפאל מערכות לחימה מתקדמות בע"מ התעשיה האווירית לישראל בע"מ	קובי גולדברג	7099
השמירה טכנולוגיות מיגון בע"מ צ'קפוינט מערכות בע"מ	קובי גולדברג	7464
קבוצת בי קמעונאות בע"מ רבוט כחול-ישראל בע"מ	יניב כרמי	7483

דניאלה	נספרסו ישראל בע"מ פי.סי.אס פרמיום קופיסרוויס בע"מ	7492
אורי שורץ	די.בי.אס שירותי לוויין (1998) בע"מ פרומותאוס בע"מ	7494

החלטה

חברי הועדה ממליצים לאשר את כל בקשות הפטור הנ"ל כאמור בטיטא של החלטות הממונה.

בקשת פטור מאישור הסדר כובל

בהתאם לסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988, מוגשת בזה בקשה לפטור מאישור בית הדין הסדר כובל, שפרטיו כדלקמן:

1. הצדדים להסדר המבקשים את הפטור

שם: **התעשייה האווירית לישראל בע"מ ("תע"א")**

מען: נמל התעופה בן גוריון, לוד 70100

מען למסירת מכתבים: עו"ד צבי מעין

הלשכה מהשפטית

התעשייה האווירית לישראל בע"מ

נמל התעופה בן גוריון, לוד 70100

טלפון: 03-9356270

פקס: 03-9358987

שם: **רפאל - רשות לפיתוח אמצעי לחימה בע"מ ("רפאל")**

מען: ת.ד. 2250 חיפה, 31021

מען למסירת מכתבים: עו"ד חיים גלפנד

רפאל - רשות לפיתוח אמצעי לחימה בע"מ

ת.ד. 2250 חיפה, 31021

2. הצדדים האחרים להסדר

אין צדדים אחרים להסדר

3. צורת ההסדר

[] בעל פה, [X] בכתב.

4. נעשה ההסדר בכתב – תיאור המסמכים הקובעים אותו ואלה הנוגעים לו

הסכם להקמת חברת מיקרולווינות בין תע"א לבין רפאל ("הסכם ההקמה" או "הסכם השת"פ"), הרצ"ב לבקשה זו כנספח א' ורצופותיו.

הסכם נוסף הנוגע להסדר הינו הסכם ונוס: ביום 12.04.05 נחתם בין ממשלת ישראל, באמצעות הסוכנות הישראלית לחקר החלל (סל"ה), לבין סוכנות החלל הצרפתית (CNES), מזכר הבנות לביצוע של פרויקט משותף לפיתוח לוויין תצפית לשימוש מדעי לצרכי שלום ("פרויקט ונוס"). בהמשך לכך, נחתם ביום 26.12.05 הסכם בין ממשלת ישראל לבין תע"א ורפאל לפיו תע"א ורפאל יפתחו ויבנו באמצעות חברה משותפת את לוויין "ונוס" עבור פרויקט ונוס ("ההסכם המשולש"). העתק ההסכם המשולש מצ"ב כנספח ב'. עוד יצוין כי ועדת המכרזים של ממשלת ישראל החליטה ביום 20.6.05 לאשר את ההתקשרות בין הממשלה לבין תע"א ורפאל על פי ההסכם המשולש בפטור ממכרז. ממשלת ישראל אף דרשה באותו

הסכם משולש, כי הפעילות נשוא ההסכם המשולש תבוצע במסגרת חברה משותפת שתוקם ע"י רפאל ותע"א ואף קבעה סנקציה למקרה שלא תעשנה הפעילויות הדרושות להקמת החברה.

הנכס או השירות נשוא ההסדר

5.

5.1 עניינו של ההסדר נשוא הסכם ההקמה (להלן: "תחום השת"פ") הוא שיתוף פעולה בלעדי (למעט במקרים המפורטים בסעיפים 2.5.2 – 2.5.5 (כולל) להסכם ההקמה) בתחום של מיקרולוינים באמצעות הקמה של חברה בבעלות שווה של תע"א ורפאל, אשר תעסוק בשיווק, מכירה, ניהול פרויקטים והנדסת מערכת של מיקרולוינים ותזמין אצל הצדדים מו"פ, יצור, תחזוקה, תפעול ושירות של מיקרולוינים, במטרה להביא לידי מימוש את רצון הצדדים לבצע פרויקטים בתחום זה עבור לקוחות בארץ ובעולם. לצורך ההסכם הוגדר "מיקרולוין" כלוין אחד או מספר לוינים (אשכול לוינים/טיסות מבנה) המיועד לכל משימה שהיא, ובלבד שמשקלו המתוכנן של הלויין האחד או כל לויין באשכול הלוינים/טיסות המבנה (כולל דלק) לא עולה על 120 ק"ג. כמו כן, הוחל השת"פ גם על לויין VENUS ולויין לפרויקט "עומר", הכל באמור בסעיף 2.3 – 2.7 להסכם ההקמה. בדומה ללויין ונוס, הן המקרולוינים והם הלויין לפרויקט "עומר", הינם לווייני תצפית.

מהות הכבילה ופרטים עליה

6.

הכבילה נשוא הסכם השת"פ

6.1 עיקר הכבילה נשוא הסכם השת"פ היא התחייבות הצדדים לשיתוף פעולה בלעדי ביניהם, בישראל ובחו"ל, בתחום מיקרולוינים (כהגדרתו לעיל), אשר במסגרתו התחייבו שלא לבצע, במישרין או בעקיפין או בשיתוף פעולה עם אחרים, כל פעילות בתחום המקרולוויינים, אלא במסגרת החברה המשותפת שתוקם על ידם.

עוד יצוין כי לפי סעיף 2.7 להסכם ההקמה נאסר על רפאל לפתח, ליצר, לשווק ו/או למכור מערכות לויין (להבדיל ממקרולוויינים), למעט הפעילות בתחום השת"פ ולמעט מכירת תתי מערכות הנמכרות על ידה כאמור בסעיף 2.5.3 להסכם ההקמה.

יודגש כי אין הכבילה חלה בקשר למקרים המפורטים בסעיפים 2.5.2 – 2.5.5 (כולל) להסכם ההקמה.

6.2 כמו כן, קובע הסכם ההקמה כי צד אשר יפרוש מהחברה המשותפת או יגרום לפירוקה, וכן צד אשר ימכור את החזקותיו בחברה המשותפת, יהיה כפוף למגבלות המופיעות בהסכם, לתקופה של ארבע שנים לאחר הפירוק, הפרישה או המכירה, הכל כמפורט בסעיפים 2.5.3, 2.5.4, 2.7, ו- 17 להסכם ההקמה.

6.3 כבילה נוספת חלה באשר למניעת השימוש בידע אשר יועבר בין הצדדים לצורך מימוש השת"פ, כמפורט בסעיף 5 להסכם ההקמה.

תוקפו של הסכם ההקמה מותנה בין היתר גם בקבלת פטור הממונה על ההגבלים העסקיים. בכל מקרה, אחר תקופה של 6 שנים מרישום החברה, כל צד יהיה רשאי להודיע למשנהו על רצונו בפירוק החברה או מכירת מניותיו בה לצד ג', בכפוף למגבלות, כמפורט בהסכם ההקמה.

8. הנימוקים המצדיקים מתן פטור מאישור בית הדין

8.

8.1 התע"א עוסקת זה מעל לעשרים שנה בתחום החלל בכלל ובתחום הלווינות בפרט והינה החברה המובילה בתחום פעילות זה בישראל. רפאל איננה מתחרה של תע"א בתחום הלווינות שכן, בניגוד לתע"א, היא איננה פועלת בתחום המערכות הלוויניות אלא בתחומים של תת-מערכות, מכלולים וכו', כמפורט בסעיף 2.5.3 להסכם ההקמה. המוצרים בשוק הלוויינים, אשר רלוונטים להסכם ההקמה, הינם לוויין ונוס והלוויין לפרויקט עומר.

על האילוצים ו/או השיקולים אשר עמדו בבסיס החלת שיתוף הפעולה בין הצדדים גם על הלוויינים האמורים ניתן למנות את מעורבות מדינת ישראל (באמצעות משרד המדע), אשר כפתה את שיתוף הפעולה האמור על הצדדים (ולענין לוויין ונוס, עשתה היא זאת באמצעות ההסכם המשולש). בהקשר זה, מדינת ישראל הנה הלקוח היחיד במדינת ישראל של של לוייני התצפית לסוגיהם, הן בהיבט הצבאי והן בהיבט האזרחי (לצורכי מחקר). מכתב משרד הבטחון ומכתב משרד המדע בנדון מצ"ב כנספחים ג' ו-ד' לבקשה זו.

שיקול נוסף הנו הצורך של הצדדים ליצור לחברה תזרים מזומנים חיובי, זאת נוכח היות שוק המקרולוויינים שוק בהתהוות, אשר צפוי להניב תזרים חיובי רק בעוד מספר שנים, עם סיום הפיתוח.

במסגרת ההסכם בחרו הצדדים שלא להגביל האחד את השני ביחס להמשך פעילותם בתחומים בהם פעלו הם עובר לכריתתו.

8.2 שוק המיקרולוויינים למטרות צבאיות ואזרחיות הינו שוק בהתהוות. כריתתו של הסדר השת"פ ופעילות הצדדים על פיו נועדו ליצור ולפתח שוק מוצר זה. קיימות אומנם חברות זרות, המשתתפות אף הן במירוץ לקראת ייצורו של מיקרולוויין, אולם יעד זה טרם הושג.

יודגש, כי שוק המיקרולוויינים הנו שוק מוצר נפרד ונבדל משוק הלוויינים, זאת, בין היתר, לאור השימושים השונים, פערי המחירים המשמעותיים ופרמטרים נוספים, אשר שוללים את תחליפיות המוצרים האחד לשני. כך, למשל, המיקרולוויין משוגר ממטוס/באמצעות רקטה (ובכל מקרה ללא צורך במשגר מיוחד), עף בגובה נמוך יחסית, וכתוצאה מכך נשרף מהר באטמוספירה. התוצאה הנה, כי המיקרולוויין מיועד לשרת מטרה קצרת טווח, לתקופה מוגדרת מראש/לצורך משימה ספציפית. להבדיל, הלוויינים משוגרים בעלות גבוהה באמצעות משגר מיוחד, לגבהים

המאפשרים את חייהם לאורך תקופה, ולפיכך הינם משרתים מטרות ארוכות טווח, להבדיל מאשר צרכים ספציפיים.

בהעדר מוצר או שוק מוצר, עובר לכריתתו של ההסכם, אף אחד מהצדדים אינו מוכר או מייצר מיקרו-לוויינים, וממילא אין מכירות של מוצר כאמור בישראל או בעולם.

8.2 א לא למותר לציין כי בכדי לאפשר את כניסתם אל השוק כאמור, על הצדדים לחשוף זה בפני זה ולשתף האחד את השני בידע וביכולות שנצברו אצל כל אחד מהם בתחומי פעילותו המשיקים לשוק המוצר החדש – שוק המיקרולוויינות. הדברים יפים גם לענין כניסתה של רפא"ל לתחום הלויינות. דבר זה מוליד את הצורך להגן על הידע שייחשף כאמור, ואשר בפיתוחו והשגתו הושקעו מאות מיליוני דולרים לאורך שנים ארוכות, ולהגביל את הצד מקבל המידע לעשות שימוש במידע זה שלא למטרת פיתוחו של תחום השת"פ. השקיפות ברמה זו אפשרית, אך ורק אם יובטח לצד החושף את עצמו בעיני רעהו, כי משנהו לא ינצל את הידע והיכולות אשר הוא ייחשף אליהם, ואשר אלמלא השת"פ הוא לא היה נחשף להם, לכל מטרה אחרת. מכאן הראציונל המחייב את שמירת סודיותו של המידע שיגולה, וההתחייבות שלא לנצל את הידע והיכולות שייחשפו ושיועברו בכדי להתחרות בצד שהעבירם.

8.3 העלויות הכרוכות בפעילות של פיתוח, יצור ושיגור לוויינים בכלל, ומיקרולוויינים בפרט, ושל פיתוח הידע והתשתיות הדרושות לכך, נמדדות במאות מיליוני דולרים. אין זה מוצדק אפוא ואף זה מעבר ליכולתה של המדינה להחזיק תשתיות מתחרות בתחום זה. מאידך, שילוב היכולות של שני הצדדים יש בו גם כדי להוֹזִיל את העלויות הכרוכות בפיתוח ויצור מיקרולוויינים ולקצר לוחות זמנים להעמדת מוצרים אלה לשימוש לרשות המדינה, בין לצרכים צבאיים ובין לצרכים אזרחיים, ע"י שימוש בידע ובתשתיות הקיימים אצל כל אחד מהצדדים, כל אחד בתחומו. בין היתר מסיבות אלו גילתה המדינה דעתה מפורשות, בדרך של חתימת ההסכם המשולש, בענין לויין VENUS, כי היא מעוניינת בשיתוף הפעולה והקמת החברה המשותפת, לצורך חלוקת עבודה לפי התשתיות והיכולות הקיימות.

8.4 כאמור לעיל, לא קיימת תחרות בין הצדדים בתחומי השת"פ נשוא הסכם ההקמה: שוק המיקרולוויינים הנו שוק מוצר בהתהוות, ובתחום הלויינים הצדדים אינם מתחרים, באשר התע"א הינה גוף אשר בין היתר, מפתח, מייצר ומוכר לוויינים, ואילו רפאל הינה גוף אשר בין היתר, מפתח, מייצר ומוכר תת-מערכות לשימוש בלוויינים. הצדדים נמצאים, איפוא, בשלבים שונים בשרשרת הייצור. גם אם לא היה נחתם הסכם השת"פ, סביר להניח שרפאל לא היתה נכנסת לתחום מערכות לווייניות מלאות בהן עוסקת התע"א.

8.5 ניסיון העבר מוכיח כי בשוק העולמי נגרם נזק תדמיתי וכספי לתעשיות הביטחוניות כאשר הן מתחרות האחת ברעותה. שת"פ זה מאפשר ריכוז וייעול מאמצי השיווק של המיקרולוויינים ללקוחות בחו"ל וע"י כך להגדיל את סיכויי המכירה שלהם. זו סיבה נוספת לתמיכת משהב"ט – הפועל לשילוב כוחות של התעשיות הביטחוניות, בשת"פ. בשוק העולמי חברות הפועלות בתחומים אלה מתמזגות ו/או משתפות פעולה, לרבות שיתוף פעולה בין מדינתי (ודוגמא לכך הינו פרוייקט

וונס של סל"ה ו-CNES, פרויקט "גלילאו" של האיחוד האירופי ואחרים), בכדי להתמודד עם העלויות המשמעותיות הכרוכות בפעילות זו.

8.6 לשיתוף הפעולה הבלעדי בין תע"א לרפאל יתרונות נוספים המצדיקים מתן הפטור :

8.6.1 הסכם ההקמה יאפשר את ריכוז וייעול מאמצי השיווק והצגת חזית ישראלית אחת מלוכדת הכוללת את מלוא כובד משקלה של ממשלת ישראל מאחורי המערכת המוצעת, אל מול המתחרים במדינות הזרות וע"י כך להגדיל משמעותית את סיכויי הזכייה. שיתוף הפעולה גם יאפשר לממשלה, אשר המלצתה היא אבן הבוחן העיקרית ללקוחות רבים בבואם להחליט על רכישת מוצרי הצדדים, ליתן המלצה על המוצר פרי הפיתוח המשותף, תאפשר לחברות להגדיל את היצוא ואת היקף המט"ח המועבר למדינת ישראל.

8.6.2 בנסיבות אלו, שיתוף הפעולה בין הצדדים זוכה לעידוד ולתמיכה של הממשלה, הרואה בו מנוף לקידום התעשייה הישראלית, לביסוס תשתית הפיתוח והייצור בישראל, אשר תאפשר בעתיד פיתוח וייצור הדורות הבאים של מערכות רגישות אלו לקידום מעמדה של מדינת ישראל.

8.7 נוכח כל הסיבות האמורות סבורות רפאל ותע"א, כי הסכם השת"פ ראוי לפטור על פי סעיף 14 לחוק, כמפורט להלן :

8.7.1 כפי שפורט, שוק המיקרו לויינות הנו שוק מוצר בהתהוות, ולמעשה, מאחר ופיתוח המוצר טרם הסתיים (בידי הצדדים להסכם השת"פ או בידי מתחרים העוסקים בכך), שוק מוצר זה טרם קיים.

בהינתן עובדה זו, הרי שאין בשוק המיקרולויינות תחרות, ובהעדר תחרות, ממילא אין בהסכם השת"פ להגביל את התחרות בחלק ניכר הימנו.

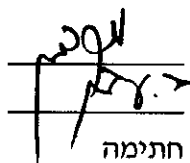
לחלופין, אפילו המדובר בשוק מוצר קיים, ממילא רפאל ותע"א טרם פעילות בו, ולפיכך, בהעדר נוכחות של החברות האמורות בשוק מוצר זה, אין הסכם השת"פ עלול להגביל את התחרות בחלק ניכר הימנו.

8.7.2 ביחס לשוק הלויינות, נוכח העובדה, כי אין רפאל פעילה בשוק מוצר זה כלל, ובהתחשב בעובדה כי רפאל בלבד לקחה על עצמה מגבלות ביחס לשוק זה, אין הסכם השת"פ מגביל את התחרות בחלק ניכר הימנו. לחלופין, אפילו נחשוש ולו רק באופן תיאורטי כי עלול הסכם השת"פ להגביל את התחרות בחלק ניכר משוק הלויינות, הרי שנוכח העובדה, כי אין רפאל פעילה בתחום זה, כמו גם אין לה כוונה לעסוק בו, ממילא אין בהסכם כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק המיקרולויינים (כי אם ליתן ביטוי בכתב למדיניות עסקית קיימת של רפאל).

8.7.3 כמתואר לעיל, אין עיקרו של הסכם השת"פ בהפחתת התחרות בשווקי המוצר הרלוונטיים או במניעתם, כי אם ביצירת תנאים אשר יאפשרו את החבירה ושיתוף הידע, תוך חסכון בעלויות והימנעות מיצירת כפל תשתיות, זאת, בין היתר, על פי דרישת הלקוח היחיד במדינת ישראל, הוא מדינת ישראל. בהתאמה, אין הסכם זה כולל כבילות אשר אינן נחוצות למימוש עיקרו.

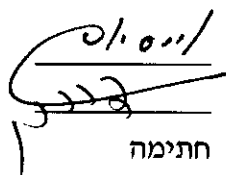
כעולה מן הטעמים המפורטים לעיל, מן הראוי לפטור ההתקשרויות נשוא בקשה זו מן הצורך באישור בית הדין להגבלים עסקיים.

אנו, הח"מ מצהירים שכל הפרטים האמורים הם מלאים ונכונים, שהמסמכים המצורפים הם נכונים ומלבדם אין כל מסמך אחר הקובע את ההסדר או הנוגע לו.

חתימה

רפאל - רשות לפיתוח אמצעי לחימה בע"מ
מנחם קדרון, סמנכ"ל וראש חטיבת מנו"ר וטכנולוגיות
בנימין עדן, ראש מנהל מערכות חלל

28/8/2007
תאריך

חתימה

התעשייה האווירית לישראל בע"מ
יוסי וייס, סמנכ"ל ומנהל חטיבת מט"ח
דורון זכאי, מנהל כספים חט' מט"ח

6/8/2007
תאריך